

KOMUNIKAT PRASOWY

Spotkałeś dzikie zwierzę? Nie panikuj.

Coraz częściej docierają do nas doniesienia medialne na temat „spotkań” ludzi ze zwierzętami leśnymi. Saren, jeleni, dzików czy łosi, ale też wilków, żubrów czy niedźwiedzi jest w naszym kraju coraz więcej, a to sprawia, że szansa, że „wejdziemy sobie w drogę” stale rośnie. Jak się wówczas zachować? Leśnicy odpowiadają.

Ekosystemy leśne są domem dla około 65% gatunków roślin, zwierząt i grzybów występujących w Polsce. Bliskie spotkania ze zwierzętami zamieszkującymi nasze lasy są bardzo często powodem silnych emocji, a niekiedy i strachu. Coraz częściej napotykamy dzikie zwierzęta nie tylko z powodu zwiększania się liczebności ich populacji. Mieszkańcy lasów zbliżają się do osad ludzkich również w poszukiwaniu łatwego pożywienia. Dlatego tak ważne jest to, aby korzystać z lasu w sposób odpowiedzialny, szanując zwyczaje i zachowania jego mieszkańców.

Kluczowa jest tu odpowiedzialność podejmowanych działań i świadomość, że mieszkańcy lasu, od gryzoni po duże drapieżniki, to nie zwierzątka z dziecięcej bajki, tylko dzikie zwierzęta kierujące się głównie instynktem i mechanizmami obronnymi. Mechanizmy te determinują dwa typy zachowań: ucieczkę lub walkę. W większości przypadków, zwierzęta jako pierwsze wyczuwają, zobaczą lub usłyszą człowieka, w efekcie czego oddalą się, zanim zdołamy je dostrzec. Jeśli jednak przypadkowo zaskoczymy zwierzę swoją obecnością, to wówczas, zamiast błyskawicznej ucieczki, taki osobnik może podjąć działania obronne, atakując nas, co w efekcie może być bardzo niebezpieczne – podsumowuje Anna Choszcz-Sendrowska, rzeczniczka prasowa Lasów Państwowych

Spotkanie z niedźwiedziem bez wątplenia może stanowić bardzo silne, stresujące przeżycie. Zaniepokojone zwierzę może być bardzo niebezpieczne, jednakże nie zawsze taka sytuacja musi być dramatyczna.

Wszystko zależy od tego, jak bliskie jest spotkanie z niedźwiedziem, bo jeżeli jest to odległość kilkudziesięciu metrów, to spokojnie możemy się jeszcze wycofać, nie patrząc niedźwiedziowi w oczy. Wycofujemy się wówczas powoli, nie zrywając się do panicznej ucieczki, ponieważ takie zachowanie może wywołać u drapieżnika odruch gonitwy. Jeśli natomiast będzie to spotkanie nagłe i staniemy z niedźwiedziem „twarzą w twarz” z odległości kilku metrów, widząc, że jego zamiary nie są pokojowe, nie próbujemy uciekać, odstawiając własne plecy na niedźwiedzie pazury i kły. Padnijmy wówczas na ziemię osłaniając głowę dłońmi – podsumowuje Edward Marszałek, rzecznik prasowy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Z doświadczeń osób, które miały do czynienia z niedźwiedziami wiemy, że ten sposób sprawia, że w większości przypadków niedźwiedź straci nami zainteresowanie, nie widząc w nas ani atrakcyjnej karmy, ani godnego przeciwnika – dodaje.

Coraz częściej mają również miejsce przypadki, że to dzikie zwierzęta przychodzą do nas „w gości”. Są to wizyty niezapowiedziane i nie koniecznie przez nas oczekiwane. Przyczyn wychodzenia dzikich zwierząt „do ludzi” jest wiele, a takie spotkania mogą przerodzić się w potencjalnie niebezpieczne sytuacje, zarówno dla samych zwierząt jak i dla nas. Sytuacja może stać się bardzo poważna, jeśli mieszkamy na terenie, na którym występują wilki.

Minimalizowanie konfliktów z dużymi drapieżnikami to także odpowiedzialność za psy i zwierzęta hodowlane. W lesie psy powinny być prowadzone wyłącznie na smyczy. Nasze podwórka powinny być szczelne, aby psy ich nie opuszczały samowolnie, a jednocześnie, aby wilki nie miały ułatwionego wstępu na naszą posesję. Jeśli w okolicznych lasach występują wilki i zdarzają się ataki na psy, najlepiej zabezpieczyć pupila zamykając go na noc w domu, w szczelnym kojcu lub innym budynku np. stodołę czy garażu – radzi Adam Gełdon, starszy specjalista Służby Leśnej Nadleśnictwa Spychowo, ekspert w zakresie zachowań wilków. Dzikim zwierzętom, co do zasady, nie wchodzimy w drogę, celowo ich nie prowokujemy i zachowujemy dystans, bez względu na to, z jakim gatunkiem mamy do czynienia. W przypadku bliskiego spotkania ze zwierzęciem potencjalnie niebezpiecznym, które nie ucieka na nasz widok z bliskiej odległości, podchodzi lub pozwala nam do siebie podejść (głównie oznaki oswojenia lub choroby), albo zostało zaskoczone lub też jest w bardzo silnym stresie (np. złapane w kłusownicze wnyki), należy zachować spokój i szczególną ostrożność. Nie podejmujemy sami interwencji, a tym bardziej nie zabieramy takiego osobnika z lasu bez opinii ekspertów (np. weterynarza). Wezwijmy odpowiednie służby lub skontaktujemy się z najbliższym ośrodkiem rehabilitacji zwierząt, który oceni konieczność i zakres podejmowanych działań. Listę takich ośrodków znajdziemy pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gdos/wykaz-osrodkow-rehabilitacji-zwierzat> Nie należy też leżącego, rannego, dzikiego zwierzęcia głaskać, ani przytulać, bo to wcale nie sprawia mu przyjemności, a potęguje stres, który może okazać się dla niego nawet śmiertelny – dodaje przyrodnik.

Wypoczywając w lesie kierujemy się poszanowaniem zwierząt i ich zachowań:

- Nie hałasujemy, nie płoszymy, nie gońmy i nie chwytajmy napotkanych w lesie zwierząt. Nie zasypujemy ich nor i nie niszczymy ptasich gniazd. Bezwzględnie nie wchodzimy w miejsca oznaczone jako „Ostoja Zwierzyny”;
- Fotografując zwierzęta, a zwłaszcza ptaki, zachowajmy odpowiedni dystans. Nie wdrapujemy się na drzewa, aby fotografować gniazda i pisklęta. Nie stresujemy zwierząt swoją natarczywą obecnością. Pamiętajmy również, że SELFIE z dzikim zwierzęciem to ZAWSZE BARDZO ZŁY POMYSŁ;
- Zachowajmy szczególną ostrożność w przypadku spotkania samicy prowadzącej młode, np. lochy z pasiakami (samicy dzika z młodymi), które właśnie teraz przychodzą na świat. Takie spotkanie może być dla nas bardzo niebezpieczne, bo zaniepokojona locha może nas zaatakować. Ucieczka na drzewo przed szarżującym na nas dzikiem może być dobrą ucieczką, ale tylko w określonych okolicznościach. Pamiętajmy, że dzik biega bardzo szybko i może wdrapać się za nami na pochyły pień, więc pierwsze lepsze drzewo nie koniecznie będzie dobrym pomysłem. Widząc żerujące, lub taplające się w błocie dziki najlepiej wycofać się i oddalić spokojnym krokiem.
- Spacerując po lesie z psem, nie puszczajmy go luzem. Nasz domowy pupil to bliższy lub dalszy potomek jednego z najlepszych drapieżników – wilka, który wyposażył go w odpowiednie instynkty. Sama gonitwa, puszczonego luzem psa, który instynktownie podejmie pościg, np. za zającem, może skończyć się śmiercią szaraka.
- Jeśli spotkamy w lesie łosia, nie zbliżajmy się do niego. Obserwujemy zwierzę i jego reakcje. Powoli wycofajmy się w bezpieczne miejsce. Jeśli coś zacznie wykazywać oznaki agresji (obniży głowę, zacznie nerwowo machać uszami, nastroszy sierść), starajmy się zwiększyć

dystans i schronić się za przeszkodą, która oddzieli nas od zwierzęcia, np. za dużym drzewem.

- Wędrując po górskich lasach stanowiących dom naszych największych drapieżników, zachowajmy szczególną ostrożność. Nie wędrujemy od zmroku do świtu, nie zbliżamy się do napotkanych gawr, a już bezwzględnie nie próbujemy do nich wchodzić lub płoszyć ich potencjalnych mieszkańców.

Wypoczywając w lasach bądźmy czujni i uważni. Odtóżmy smartfony, wyjmijmy słuchawki z uszu. W ten sposób nie tylko zyskamy większą kontrolę nad tym co nas otacza, ale też damy sobie większą szansę, aby dostrzec i usłyszeć to, co w lesie najpiękniejsze. Serdecznie zapraszamy do lasów! Spektakl reżyserowany przez naturę właśnie trwa w najlepsze!

A jeśli chcecie dowiedzieć się więcej o mieszkańcach lasów zapraszamy do śledzenia naszego kanału Echa Leśne TV w serwisie You Tube:

- 10 faktów o łosiu: <https://www.youtube.com/watch?v=S49c7dgjQGc>
- 10 faktów o niedźwiedziu: <https://www.youtube.com/watch?v=hTrAvKXEhyQ>
- 10 faktów o wężach <https://www.youtube.com/watch?v=hPYqsFkJp8Y>
- 10 faktów o wilkach: <https://www.youtube.com/watch?v=SmcRnpEerPU>

Anna Choszcz-Sendrowska

rzeczniczka prasowa Lasów Państwowych

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa

tel. 22 58 98 111, 604754405, e-mail: rzecznik@lasy.gov.pl

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (LP) od 1924 r. opiekuje się w imieniu Skarbu Państwa i obywateli ogólnonarodowym dobrem, jakim są lasy. Prowadzimy zrównoważoną gospodarkę leśną, chroniąc lasy przed różnymi zagrożeniami, zwiększając ich powierzchnię i zasobność, dbając o różnorodność biologiczną, a jednocześnie udostępniając je wszystkim oraz zaspokajając zapotrzebowanie polskich firm i rodzin na drewno. Pracujemy dla lasu, dla ludzi, dla klimatu